

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА**

**Е
НАЦРТ**

**ЗАКОН
О ЕЛЕКТРОНСКОМ НОВЦУ**

Бања Лука, мај 2023. године

ЗАКОН О ЕЛЕКТРОНСКОМ НОВЦУ

ГЛАВА I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет Закона

Члан 1.

Овим законом уређују се појам електронског новца, послови издавања електронског новца, издаваоци електронског новца, услови за оснивање, пословање и престанак рада друштва за издавање електронског новца, надзор над обављањем послова издавања електронског новца, те заштита права и интереса ималаца електронског новца.

Значење појединих појмова

Члан 2.

(1) Појмови који се користе у овом закону имају сљедећа значења:

1) електронски новац означава електронски (укључујући магнетно) похрањену новчану вриједност која чини новчано потраживање према издаваоцу тог новца, а издата је након пријема новчаних средстава ради извршавања платних трансакција и прихвата је физичко или правно лице које није издавалац тог новца, при чему електронски новац не укључује дигитални запис валуте коју није издала и за чију вриједност не гарантује централна банка нити други орган јавног сектора, те која нема правни статус новца или валуте,

2) друштво за издавање електронског новца је правно лице са сједиштем у Републици Српској које од Агенције за банкарство Републике Српске (у даљем тексту: Агенција) има дозволу за издавање електронског новца, у складу са овим законом,

3) ималац електронског новца (у даљем тексту: ималац) означава физичко или правно лице коме се издаје или је издат електронски новац, односно физичко или правно лице које се обратило издаваоцу електронског новца ради издавања тог новца, као и свако друго физичко или правно лице које има новчано потраживање из тачке 1) овог става,

4) електронска комуникациона мрежа и услуга електронске комуникационе мреже има значење утврђено у закону којим се уређују електронске комуникације.

(2) Поједини појмови који су дефинисани у законима којима се уређују пословање банака, платне трансакције и унутрашњи платни промет имају исто значење и у овом закону, ако њиме није другачије одређено.

Новчана вриједност која се не сматра електронским новцем

Члан 3.

У смислу овог закона, електронским новцем не сматра се:

1) новчана вриједност похрањена на инструментима који се могу употребљавати само ограничено и који испуњавају један од сљедећих услова:

1. омогућава имаоцу куповину робе и услуга искључиво у просторијама издаваоца овог инструмента или, у складу са уговором који је закључен с тим издаваоцем, код ограничене мреже продаваца робе и услуга или за ограничен избор робе и услуга,

2. да га издаје Министарство финансија, органи јединица локалне самоуправе у Републици Српској или субјекти са јавним овлашћењима за посебне социјалне сврхе за стицање одређене робе или услуге од продавца који са издаваоцем има закључен уговор,

2) новчана вриједност која се користи за извршење платне трансакције које врши пружалац електронских комуникационих мрежа или услуга које се пружају уз електронске комуникационе услуге за корисника те мреже или услуге, при чему корисник унапријед уплаћује средства том пружаоцу, и то:

1. за куповину дигиталних садржаја и говорних услуга, без обзира на уређај који се користи за куповину или коришћење дигиталног садржаја, а наплаћује се кориснику заједно са електронским комуникационим услугама, или

2. који се обављају помоћу или путем електронског уређаја у добротворне сврхе или за куповину карата (карте јавног превоза, паркинг-карте, карте за поједине услуге и сл.), а који се наплаћују кориснику заједно са електронским комуникационим услугама под сљедећим условима:

– износ појединачне платне трансакције из подт. 1. и 2. ове тачке не прелази 50 КМ,

– укупан износ платних трансакција појединог корисника не прелази 300 КМ мјесечно.

ГЛАВА II ПОСЛОВИ ИЗДАВАЊА ЕЛЕКТРОНСКОГ НОВЦА

Издаваоци електронског новца

Члан 4.

(1) Издавалац електронског новца (у даљем тексту: издавалац) у Републици Српској може бити:

1) банка, и то:

1. банка са сједиштем у Републици Српској,

2. банка са сједиштем у Федерацији БиХ или Брчко Дистрикту БиХ путем организационог дијела у Републици Српској,

2) микрокредитна организација основана у правној форми микрокредитног друштва, и то:

1. микрокредитна организација са сједиштем у Републици Српској,

2. микрокредитна организација са сједиштем у Федерацији БиХ или Брчко Дистрикту БиХ путем организационог дијела у Републици Српској,

3) друштво за издавање електронског новца, и то:

1. друштво за издавање електронског новца са сједиштем у Републици Српској које је добило дозволу за издавање електронског новца, коју издаје Агенција,

2. друштво за издавање електронског новца са сједиштем у Федерацији БиХ или Брчко Дистрикту БиХ путем пословне јединице у Републици Српској,

4) Министарство финансија и органи јединица локалне самоуправе у Републици Српској, и то када издају електронски новац у оквиру својих искључивих надлежности утврђених посебним законом, којим се уређују надлежности и овлашћења ових органа.

(2) Банка и микрокредитна организација издају електронски новац у складу са законом којим се уређује њихово пословање и у складу са одредбама овог закона.

(3) Издавање електронског новца, у смислу овог закона, које обавља Централна банка БиХ врши се у складу са прописима којима се уређују њене надлежности и овлашћења.

(4) Агенција може прописати посебне услове и начин заштите новчаних средстава које су банке и микрокредитне организације примиле ради замјене за издати електронски новац.

Уговор о издавању електронског новца

Члан 5.

(1) Уговором о издавању електронског новца обавезује се издавалац да његовом имаоцу изда електронски новац у номиналној вриједности примљених средстава.

(2) Издавалац је дужан да имаоца информисе, у примјереном року, прије закључења уговора о условима издавања и откупа електронског новца, као и свим накнадама које наплаћује.

(3) У уговору о издавању електронског новца обавезно се на јасан начин наводе услови издавања и откупа електронског новца, као и све припадајуће накнаде.

(4) На информисање имаоца сходно се примјењују одредбе закона о банкама којима се уређује информисање корисника банкарских услуга, а нарочито одредбе о информисању у преговарачкој фази и уручивању стандардног информационог листа, а на питања правног односа између издаваоца и имаоца из уговора о издавању електронског новца која нису уређена овим законом примјењују се одредбе закона којим се уређују облигациони односи у вези са уговором о налогу.

Издавање електронског новца

Члан 6.

Издавалац је дужан да, одмах након пријема новчаних средстава, изда електронски новац у висини примљених новчаних средстава.

Забрана плаћања камате имаоцу

Члан 7.

Издаваоци не могу плаћати камату нити давати било коју другу имовинску корист имаоцу због држања електронског новца у одређеном периоду.

Измјене елемената уговора и раскид уговора

Члан 8.

На измјене елемената уговора о издавању електронског новца и раскид уговора

о издавању електронског новца сходно се примјењују одредбе закона о банкама којима се уређује измјена елемената уговора, као и одредбе закона о облигационим односима.

Прихватање електронског новца

Члан 9.

(1) Електронски новац може прихватити свако физичко или правно лице које са издаваоцем закључи уговор о прихватању тог новца.

(2) Издавалац може прихватити електронски новац који је издао, а може, у складу са ставом 1. овог члана, прихватити и електронски новац који је издао други издавалац тог новца.

Откуп електронског новца

Члан 10.

(1) Издаваоци су дужни да на захтјев имаоца, без одгађања, изврше исплату или пренос новчаних средстава у висини номиналне вриједности електронског новца које тај ималац посједује (откуп електронског новца).

(2) Ималац може захтијевати цјелокупни или дјелимични откуп електронског новца ако се тај откуп захтијева прије престанка важења уговора закљученог са издаваоцем.

(3) Ако ималац захтијева откуп електронског новца на дан престанка важења уговора о издавању електронског новца или у року од годину дана након престанка важења тог уговора, издавалац је дужан да изврши цјелокупан откуп електронског новца.

(4) Ако на дан престанка важења уговора закљученог са друштвом за издавање електронског новца које обавља друге дјелатности које нису повезане са издавањем електронског новца или у року од годину дана након престанка важења тог уговора ималац захтијева откуп електронског новца од овог друштва, а унапријед није познато који дио новчаних средстава би требао да се искористи као електронски новац, то друштво за издавање електронског новца је дужно да изврши откуп електронског новца у износу који је ималац тог новца захтијевао.

(5) При откупу електронског новца издавалац може од имаоца наплатити накнаду и друге трошкове само ако је то уговором предвиђено, те ако је:

1) ималац захтијевао откуп прије престанка важења уговора о издавању електронског новца,

2) ималац раскинуо уговор о издавању електронског новца прије уговореног дана престанка важења тог уговора,

3) ималац захтијевао откуп након истека годину дана од дана престанка важења уговора о издавању електронског новца.

(6) Издавалац је дужан да обезбиједи да висина накнаде из става 5. овог члана буде одговарајућа и у складу са стварним трошковима.

(7) Издавалац и ималац који није потрошач, а прихвата електронски новац, могу уговорити другачије услове права на откуп од оних који су утврђени овим чланом.

Тајност и заштита података о електронском новцу

Члан 11.

На тајност и заштиту података о електронском новцу примјењују се одредбе закона којим се уређује унутрашњи платни промет, а којим је уређена тајност података.

Заштита права и интереса ималаца

Члан 12.

(1) Ако се издавалац не придржава одредаба овог закона, других прописа или општих услова пословања којима се уређује електронски новац, добрих пословних обичаја који се односе на обавезе из уговора о издавању електронског новца, ималац има право на заштиту својих права и интереса.

(2) Одредбе о заштити права и интереса корисника банкарских и других финансијских услуга, а нарочито права на приговор, утврђене законом којим се уређује унутрашњи платни промет и законом којим се уређује пословање банака, сходно се примјењују и на заштиту права и интереса ималаца који су физичка лица.

ГЛАВА III

УСЛОВИ ЗА ОСНИВАЊЕ, ПОСЛОВАЊЕ И ПРЕСТАНАК РАДА ДРУШТВА ЗА ИЗДАВАЊЕ ЕЛЕКТРОНСКОГ НОВЦА

Друштво за издавање електронског новца

Члан 13.

(1) Друштво за издавање електронског новца (у даљем тексту: друштво) је привредно друштво са сједиштем у Републици Српској које има дозволу за пружање услуга издавања електронског новца (у даљем тексту: дозвола), коју издаје Агенција.

(2) Друштво се оснива у правној форми акционарског друштва или друштва са ограниченом одговорношћу.

(3) Поред издавања електронског новца, друштво може обављати и следеће послове:

1) пружање услуга платног промета (платних услуга) које су искључиво повезане са издавањем електронског новца у складу са законом којим се уређује унутрашњи платни промет и овим законом,

2) оперативне и помоћне послове непосредно повезане са издавањем електронског новца или пружањем платних услуга у складу са овим законом,

3) друге дјелатности, ако за обављање те дјелатности испуњава услове прописане посебним законом.

(4) Платне услуге из става 3. тачка 1) овог члана обухватају:

1) услуге које омогућавају уплату готовог новца на платни рачун,

2) услуге које омогућавају исплату готовог новца са платног рачуна,

3) услуге извршавања платних трансакција, тј. преноса новчаних средстава с платног рачуна, односно на платни рачун, и то:

1. дебит трансфером (директним задужењем), укључујући једнократно директно задужење,

2. коришћењем платне картице или сличног инструмента,
3. кредит трансфером (трансфером одобрења).

Хибридно друштво

Члан 14.

(1) Друштво које обавља и друге дјелатности, ако за обављање те дјелатности испуњава услове прописане посебним законом, јесте хибридно друштво.

(2) Хибридно друштво дужно је да испуњава сљедеће услове:

1) да обавља друге послове на начин који не угрожава стабилност и сигурност дијела њеног пословања који се односи на издавање електронског новца, нити отежава вршење надзора над њеним пословањем у складу са овим законом,

2) да лица која су одговорна за вођење послова у вези са издавањем електронског новца имају добру пословну репутацију, одговарајуће знање и искуство за издавање електронског новца, те да чланови органа управљања имају добру пословну репутацију,

3) да се послови друштва воде са територије Републике Српске и најмање дио услуга издавања електронског новца намјерава пружати у Републици Српској,

4) да, узимајући у обзир захтјеве поузданог управљања пословима издавања електронског новца, то друштво има успостављен дјелотворан и поуздан систем управљања са транспарентном организационом структуром и јасно одређеном и досљедном подјелом одговорности, ефикасан систем управљања ризицима, те одговарајуће механизме унутрашњих контрола, који обухватају најмање функције контроле ризика, унутрашње (интерне) ревизије и праћења законитости пословања (функција усклађености пословања),

5) да испуњава друге услове утврђене овим законом.

(3) Хибридно друштво дужно је да оснује посебан организациони дио за обављање послова издавања електронског новца, да именује лице које непосредно руководи пословима издавања електронског новца, те да у пословним књигама обезбиједи посебну евиденцију и податке о пословању тог организационог дијела, тј. да у својим пословним књигама одвојено евидентира пословне промјене које настају на основу пружања услуге издавања електронског новца.

(4) Одредбе овог закона које се односе на друштва примјењују се и на хибридна друштва, осим ако појединим одредбама овог закона није другачије прописано.

Примјена закона којим се уређују привредна друштва

Члан 15.

На питања која нису уређена овим законом примјењују се одредбе закона о привредним друштвима.

Чланови органа управљања у друштву

Члан 16.

(1) Члан органа управљања друштва обавезно има добру пословну репутацију за управљање друштвом.

(2) Члан органа управљања друштва не може бити лице:

1) које је правоснажно осуђено за кривично дјело на безусловну казну затвора или правоснажно осуђено за кривично дјело које га чини неподобним за обављање те функције,

2) којем је изречена мјера забране вршења позива, дјелатности или дужности која га чини неподобним за обављање ове функције,

3) које је на дан одузимања дозволе за рад правном лицу, односно на дан увођења привремене управе или покретања поступка стечаја или принудне ликвидације над правним лицем било овлашћено за заступање и представљање тог правног лица или је било члан његовог органа управљања, осим привременог управника.

(3) Лице које непосредно руководи пословима издавања електронског новца у друштву (у даљем тексту: руководилац), поред услова из ст. 1. и 2. овог члана, обавезно је да има стручне квалификације и искуство потребно за вођење тог друштва, и то:

1) завршен најмање први циклус научног студија који се вреднује са најмање 240 ECTS бодова,

2) најмање три године искуства на руководећем положају у субјекту из области финансијског сектора или у привредном друштву чија је дјелатност слична пословима друштва.

(4) Функцију руководиоца у друштву може обављати лице које је за обављање те функције добило претходну сагласност Агенције.

(5) Агенција доноси акт којим детаљније уређује услове које је руководилац обавезан да испуни, као и документацију којом се доказује испуњеност тих услова.

Одузимање и престанак важења сагласности за руководиоца

Члан 17.

(1) Агенција одузима сагласност за обављање функције руководиоца ако:

1) је сагласност добијена на основу нетачне и неистините документације или неистинито датих података битних за обављање те функције,

2) руководилац више не испуњава услове прописане овим законом и прописима Агенције.

(2) Агенција може одузети сагласност за обављање функције руководиоца ако:

1) је руководилац прекршио своје дужности због чега је угрозио ликвидност или солвентност друштва,

2) није обезбиједио спровођење или није спровео мјере надзора које је наложила Агенција.

(3) Ако Агенција одузме сагласност за обављање функције руководиоца, скупштина друштва је дужна да одмах, а најкасније у року од пет дана од дана одузимања сагласности, донесе одлуку о разрјешењу руководиоца и именује новог руководиоца за вршиоца дужности.

(4) Сагласност за обављање функције руководиоца престаје да важи ако:

1) лице у року од шест мјесеци од дана издавања сагласности не буде именовано или не ступи на дужност руководиоца или

2) лицу истекне уговор о раду у друштву, и то на дан истека уговора.

(5) Ради спровођења поступака из овог члана, Агенција обавља контролу рада руководиоца у обиму и на начин који омогућава провјеравање чињеница и околности из ст. 1. и 2. овог члана.

Квалификовано учешће у друштву

Члан 18.

(1) Правно или физичко лице које намјерава стећи 10% или више учешћа у капиталу или гласачким правима у друштву, или које намјерава стећи учешће мање од 10% које омогућава ефективно вршење утицаја на управљање друштвом или на пословну политику тог друштва, дужно је да добије претходну сагласност Агенције за ово стицање.

(2) Лице које је стекло квалификовано учешће у друштву дужно је да добије претходну сагласност Агенције за свако даље директно или индиректно повећање учешћа у капиталу или гласачким правима, којим се стиче или прелази 20%, 30% и 50% учешћа у капиталу или гласачким правима у том друштву.

(3) Правно лице ималац квалификованог учешћа дужно је да обавијести Агенцију о планираном учествовању у поступку статусне промјене друштва.

(4) На сагласност за стицање квалификованог учешћа у друштву, наступање више лица као један стицалац, ограничења узајамног учешћа, критеријуме за стицање квалификованог учешћа, одлучивање о стицању квалификованог учешћа, стицање квалификованог учешћа без сагласности Агенције, захтјев за достављање информација, извјештавање о квалификованом учешћу, правне посљедице стицања без претходне сагласности, одузимање сагласности за стицање квалификованог учешћа, престанак важења сагласности за стицање квалификованог учешћа сходно се примјењују одредбе закона којим се уређује пословање банака.

(5) Агенција прописује информације и документацију које је стицалац квалификованог учешћа дужан да достави уз захтјев за издавање претходне сагласности за стицање квалификованог учешћа.

Додатни подаци и документација за издавање сагласности за стицање квалификованог учешћа

Члан 19.

(1) Осим прописане документације за издавање сагласности за стицање квалификованог учешћа, Агенција може током поступка обраде захтјева затражити и друге податке и документацију коју оцијени потребном за одлучивање о издавању сагласности, укључујући информације прописане законом којим се уређује спречавање прања новца и финансирања терористичких активности, а коју прикупљају обвезници тог закона.

(2) Агенција приликом одлучивања о издавању сагласности за стицање квалификованог учешћа испитује изворе средстава којима подносилац захтјева намјерава стећи квалификовано учешће у друштву.

(3) Агенција може, ради прибављања информација потребних за одлучивање о издавању сагласности за стицање квалификованог учешћа, обавити провјеру података које је доставио подносилац захтјева за стицање квалификованог учешћа у друштву.

Отуђење, односно умањење квалификованог учешћа

Члан 20.

(1) Ако лице које је добило сагласност из члана 18. овог закона намјерава да у потпуности отуђи стечено квалификовано учешће, односно да га умањи испод висине за коју је добило ту сагласност, дужно је да о томе претходно обавијести Агенцију, уз навођење висине преосталог учешћа у друштву.

(2) Ако је лице из става 1. овог члана у потпуности отуђило учешће у друштву или га умањило испод нивоа квалификованог учешћа, сагласност престаје да важи, а ако је умањило квалификовано учешће у друштву испод нивоа за који је дата сагласност, али не и испод нивоа квалификованог учешћа, сагласност даље важи само за преостали ниво квалификованог учешћа.

Изузеци код хибридног друштва

Члан 21.

Одредбе чл. од 18. до 20. овог закона не примјењују се на хибридно друштво ако је то друштво предмет надзора другог надлежног органа у складу са одредбама посебног закона.

Дозвола за издавање електронског новца

Члан 22.

(1) Привредно друштво које намјерава да издаје електронски новац дужно је да Агенцији, уз захтјев за добијање дозволе, приложи сљедеће:

- 1) рјешење о упису у регистар пословних субјеката,
- 2) оснивачки акт, односно статут,
- 3) процјену ризика којима ће бити изложено као друштво,
- 4) списак послова из члана 13. став 3. овог закона које друштво обавља,
- 5) програм пословања друштва којим се уређују начин и услови издавања електронског новца,
- 6) финансијске извјештаје за посљедње три године, ако је примјенљиво,
- 7) пословни план друштва с пројекцијом прихода и расхода за период од прве три године пословања на основу којег се може закључити да ће ово друштво бити у стању да обезбиједи испуњеност одговарајућих организационих, кадровских, техничких и других услова за стабилно и сигурно пословање,
- 8) доказ да располаже прописаним износом почетног капитала,
- 9) пројекцију износа капиталних захтјева у првој години пословања, те ако је примјенљиво, методу процјене дијела новчаних средстава за који се претпоставља да ће се употријебити за издавање електронског новца у сврху израчунавања капиталних захтјева,
- 10) опис успостављених процедура за праћење, рјешавање и поступање по безбједносним инцидентима или приговора имаоца у вези са безбједношћу, укључујући поступак за пријављивање инцидента,
- 11) опис процеса успостављеног за чување, надзор, праћење и ограничавање приступа осјетљивим подацима о плаћању,

12) опис процедура за одржавање континуитета пословања, укључујући јасну идентификацију критичних активности, ефективне планове за кризне ситуације и процедуру за редовно тестирање и преглед адекватности и ефективности ових планова,

13) опис планираних мјера за заштиту новчаних средстава ималаца,

14) опис система управљања и система унутрашњих контрола, укључујући опис информационих система,

15) опис мјера унутрашње контроле које се успостављају ради испуњавања обавеза утврђених прописима којима се уређују спречавање прања новца и финансирања тероризма,

16) опис организационе структуре, укључујући податке о планираном издавању електронског новца путем пословних јединица, као и податке о екстернализацији појединих оперативних послова у вези са издавањем електронског новца,

17) опис успостављених процедура и механизма унутрашњих контрола и интерне ревизије ради заштите интереса ималаца и ради обезбјеђења континуираног, стабилног и сигурног издавања електронског новца, а у вези са т. од 8) до 11) овог става,

18) податке о лицима која су чланови органа управљања подносиоца, са подацима и доказима да ова лица имају добру пословну репутацију, одговарајуће стручне квалификације и искуство у складу с чланом 16. овог закона,

19) податке о лицима с квалификованим учешћем у подносиоцу захтјева, висини њиховог учешћа, као и доказе о подобности тих лица да обезбиједе стабилно и сигурно управљање друштвом у складу с чланом 18. овог закона,

20) податке о спољном ревизору који обавља ревизију финансијских извјештаја подносиоца захтјева у години у којој се подноси захтјев, ако је за тог подносиоца обавезна ревизија финансијских извјештаја у складу са законом,

21) податке о лицима блиско повезаним с подносиоцем захтјева и опис те повезаности,

22) адресу сједишта подносиоца захтјева.

(2) Привредно друштво које обавља друге дјелатности, ако за обављање те дјелатности испуњава услове прописане другим, односно посебним законом, а намјерава да издаје електронски новац, уз захтјев за добијање дозволе дужно је да приложи сљедеће:

1) оснивачки акт са уписаном дјелатношћу издавања електронског новца,

2) одлуку о оснивању организационог дијела за обављање послова издавања електронског новца,

3) податке о лицима која су одговорна за вођење послова у вези са издавањем електронског новца, са подацима и доказима да ова лица имају добру пословну репутацију, одговарајуће стручне квалификације и искуство у складу с чланом 16. овог закона, те податке о лицима која су чланови органа управљања подносиоца захтјева, са подацима и доказима да и ова лица имају добру пословну репутацију,

4) рјешење о упису организационог дијела друштва у регистар пословних субјеката,

5) осталу документацију сходно ставу 1. овог члана.

(3) Агенција доноси акт којим детаљније уређује услове и начин издавања дозволе.

Одлучивање о захтјеву за добијање дозволе

Члан 23.

(1) Рјешење о давању дозволе по захтјеву привредног друштва Агенција доноси у року од 60 дана од дана пријема уредног захтјева.

(2) Ако захтјев садржи формалне недостатке који спречавају поступање или ако је захтјев неразумљив или непотпун, Агенција је дужна да од привредног друштва затражи да отклони недостатке, најкасније у року од мјесец дана од дана подношења захтјева.

(3) Ако привредно друштво отклони недостатке у остављеном року, сматра се да је захтјев уредан.

(4) Ако привредно друштво не отклони недостатке у остављеном року, Агенција одбацује захтјев као неуредан.

Издавање дозволе

Члан 24.

(1) Дозвола се издаје на неодређено вријеме и није преносива на друга лица.

(2) Дозволом се одређују послови које друштво може обављати.

(3) Друштво је дужно да током свог пословања обезбјеђује испуњеност свих услова под којима је дата дозвола.

(4) Рјешење о давању дозволе објављује се на интернет страници Агенције.

(5) Привредно друштво подноси пријаву за упис у регистар пословних субјеката код надлежног органа за регистрацију пословних субјеката најкасније у року од 30 дана од добијања дозволе.

(6) Друштву је дозвољено да почне издавати електронски новац тек након уписа те услуге као дјелатност у регистар пословних субјеката код надлежног органа за регистрацију пословних субјеката.

Одбијање захтјева за добијање дозволе

Члан 25.

(1) Агенција одбија захтјев за добијање дозволе ако утврди да подносилац тог захтјева не испуњава услове и није доставио документацију за издавање дозволе, који су прописани овим законом.

(2) Агенција одбија захтјев за добијање дозволе и ако оцијени:

1) да би због блиске повезаности подносиоца захтјева с другим лицима вршење надзора над друштвом у складу са овим законом било онемогућено или знатно отежано, или

2) да би обављање надзорне функције Агенције било отежано или онемогућено због повезаности друштва са другим правним или физичким лицима са сједиштем, односно пребивалиштем или боравиштем у другој земљи или ако постоје други разлози због којих није могуће спроводити надзорну функцију Агенције у складу са законом,

3) да би због пословних активности подносиоца захтјева које нису повезане с издавањем електронског новца стабилност и сигурност пословања друштва биле угрожене или да би, због тих активности, вршење надзора над друштвом у складу са овим законом било знатно отежано.

(3) Агенција доноси акт којим детаљније уређује поступак одбијања захтјева за добијање дозволе.

Престанак важења дозволе

Члан 26.

(1) Дозвола престаје да важи:

- 1) одузимањем дозволе,
 - 2) ако друштво није поднијело пријаву за упис у регистар пословних субјеката у року од 30 дана од дана добијања дозволе,
 - 3) отварањем стечајног, односно ликвидационог поступка над друштвом.
- (2) Ако наступе разлози за престанак важења дозволе из става 1. т. 2) и 3) овог члана, Агенција доноси рјешење којим се утврђује да је дозвола престала да важи.

Пословање друштва

Члан 27.

(1) Друштво је дужно да у сваком тренутку послује у складу са организационим, кадровским, техничким и другим захтјевима утврђеним овим законом и другим прописима.

(2) Друштво је дужно да успостави, одржава и унапређује поуздане, ефикасне и свеобухватне системе управљања и унутрашњих контрола који обезбјеђују одговорно и поуздано управљање друштвом.

(3) Систем управљања и систем унутрашњих контрола обавезно су сразмјерни природи, обиму и сложености услуга које друштво пружа.

(4) Систем управљања и систем унутрашњих контрола нарочито обухватају:

1) организациону структуру са прецизно и јасно утврђеним, транспарентним и досљедним подјелама и разграничењима послова, као и дужностима и одговорностима које се односе на издавање електронског новца,

2) ефективне и ефикасне процедуре за идентификовање, мјерење и праћење ризика којима је друштво изложено или би могло да буде изложено, као и за управљање овим ризицима, односно извјештавање о њима,

3) одговарајуће механизме унутрашњих контрола који обухватају најмање функције контроле ризика,

4) одговарајуће рачуноводствене процедуре, процедуре унутрашње (интерне) ревизије и процедуре за праћење законитости пословања (функција усклађености пословања), као и друге процедуре.

(5) Агенција прописује начин и услове успостављања, одржавања и унапређења система управљања и унутрашњих контрола.

Основни капитал

Члан 28.

(1) Износ уплаћеног основног капитала друштва је најмање 700.000 КМ и његова уплата је обавезно у цијелости у новцу, приликом оснивања.

(2) Друштво које обавља више дјелатности или послова за које су прописани различити износи основног капитала, дужно је да обезбиједи основни капитал према највишем прописаном износу.

(3) Друштво је дужно да у свом пословању одржава прописани износ капитала који не може бити мањи од износа утврђеног у ставу 1. овог члана.

(4) Друштво је дужно да, без одгађања, обавијести Агенцију о смањењу капитала испод износа основног капитала из ст. 1. и 2. овог члана.

Минимални капитал друштва

Члан 29.

(1) Друштво је дужно да, ради стабилног и сигурног пословања и испуњења обавеза према повјериоцима, током свог пословања одржава капитал који ни у једном тренутку не може бити нижи од износа основног капитала прописаног у члану 28. овог закона или од износа капиталног захтјева друштва, у зависности од тога који је износ већи.

(2) Капитални захтјев друштва за дјелатност издавања електронског новца износи најмање 2% просјека неискоришћеног електронског новца.

(3) Просјек неискоришћеног електронског новца јесте просјечан укупан износ финансијских обавеза које се односе на издати електронски новац на крају сваког календарског дана у претходних шест мјесеци.

(4) Просјек из става 3. овог члана утврђује се првог дана у мјесецу за претходних шест мјесеци, а користи се за израчунавање капиталног захтјева за издавање електронског новца за тај мјесец.

(5) Ако друштво обавља друге послове из члана 13. став 3. т. 2) и 3) овог закона, а износ просјека неискоришћеног електронског новца није унапријед познат, Агенција може том друштву за издавање рјешењем дати сагласност да умјесто овог просјека као основ за израчунавање капиталног захтјева за издавање електронског новца користи износ дијела новчаних средстава за који се претпоставља да ће се употријебити за издавање електронског новца.

(6) Уз захтјев за давање сагласности из става 5. овог члана, друштво је дужно да Агенцији достави доказе о томе да није могуће унапријед утврдити износ просјека неискоришћеног електронског новца, као и доказе да се дио новчаних средстава може објективно процијенити на основу историјских података.

(7) Ако период у којем послује није довољно дуг за израчунавање просјека неискоришћеног електронског новца, друштво може умјесто овог просјека као основ за израчунавање капиталног захтјева за издавање електронског новца користити пројектовани износ неискоришћеног електронског новца утврђен у његовом пословном плану, уз претходно обавјештавање Агенције, која може захтијевати исправку нереално пројектованог износа.

(8) Агенција доноси акт којим уређује елементе и начин израчунавања капитала и капиталних захтјева друштва, као и начин и рокове извјештавања о начину израчунавања тог капитала и капиталних захтјева.

Промјена висине минималног капитала

Члан 30.

(1) Агенција може друштву наложити повећање капитала из члана 29. став 1. овог закона до 20% у односу на збир износа капиталних захтјева израчунатих у складу са чланом 29. став 2. овог закона, односно у складу са ставом 5. када је он примјењив.

(2) На захтјев друштва Агенција може дозволити смањење капитала из члана 29. став 1. овог закона до 20% у односу на збир износа капиталних захтјева израчунатих у складу са чланом 29. став 2. овог закона, односно у складу са ставом 5. када је он примјењив, при чему тај капитал не може бити нижи од износа основног капитала из члана 28. овог закона.

(3) О промјенама висине минималног капитала из овог члана Агенција одлучује узимајући у обзир функционисање система управљања и система унутрашњих контрола, а нарочито управљање ризицима у друштву, као и податке о губицима у пословању тог друштва.

Пријем новчаних средстава ималаца

Члан 31.

(1) Новчана средства примљена ради издавања електронског новца не сматрају се депозитом у смислу закона којим се уређује пословање банака.

(2) Друштво се не може бавити примањем депозита у смислу закона којим се уређује пословање банака.

Заштита новчаних средстава ималаца

Члан 32.

(1) Друштво је дужно да заштити новчана средства примљена ради замјене за издати електронски новац у висини износа неискоришћеног електронског новца депоновањем на посебан рачун код банке која има дозволу Агенције.

(2) Износ неискоришћеног електронског новца израчунава се на крају сваког радног дана.

(3) Кад новчана средства из става 1. овог члана нису примљена у готовини, друштво узима та средства у обрачун неискоришћеног електронског новца на крају радног дана на који су средства уплаћена на његов платни рачун или, ако је примјењиво, на крају радног дана када су му та средства на други начин стављена на располагање, а у оба случаја та средства узимају се у обрачун најкасније на крају петог радног дана након издавања електронског новца.

(4) Друштво је дужно да новчана средства из става 1. овог члана држи одвојено од властитих средстава и средстава које је примило од физичких и правних лица по другим основама.

(5) Друштво за сваког имаоца води посебну евиденцију средстава у вези са извршењем платних трансакција.

(6) Новчана средства примљена ради замјене за издати електронски новац у висини износа неискоришћеног електронског новца из става 1. овог члана не представљају имовину друштва и не улазе у њену ликвидациону или стечајну масу, нити

могу бити предмет принудног извршења ради остваривања потраживања према друштву.

(7) Ако друштво прими од имаоца новчана средства која су једним дијелом намијењена издавању електронског новца, а другим дијелом осталим дјелатностима које обавља, а које нису издавање електронског новца, дужно је заштитити дио средстава које је примило у замјену за неискоришћени електронски новац на начин из става 1. овога члана.

(8) Ако је учешће средстава из става 7. овог члана промјенљиво или није унапријед познато, друштво је дужно заштитити дио новчаних средстава за који се претпоставља да ће бити употријебљен за издавање електронског новца, а који дио се може реално процијенити на основу података за протекле периоде.

(9) Агенција може захтијевати исправку нереално процијењеног износа новчаних средстава за који се претпоставља да ће бити искоришћен за издавање електронског новца из става 8. овог члана.

(10) Новчана средства примљена од имаоца у замјену за издани електронски новац која су депонована на посебном рачуну код банке, не представљају имовину и не улазе у ликвидациону или стечајну масу те банке.

Спречавање прања новца и финансирања терористичких активности

Члан 33.

Друштво је дужно да у свом пословању извршава обавезе и задатке, као и да предузима мјере и радње дефинисане прописима којим се уређује спречавање прања новца и финансирања терористичких активности.

Вођење пословних књига и финансијских извјештаја

Члан 34.

(1) Друштво је дужно да уредно, ажурно и континуирано води пословне књиге и сачињава књиговодствене исправе, вреднује имовину и обавезе, сачињава и објављује своје финансијске извјештаје у складу са овим законом и прописима којима се уређују рачуноводство и ревизија.

(2) Друштво је дужно да књиговодствене исправе, пословне књиге и финансијске извјештаје води тако да истинито и објективно приказују његово пословање и финансијско стање, на основу којих се може у било које вријеме провјерити да ли друштво послује у складу са прописима и стандардима струке.

(3) Друштво је дужно да у свом књиговодству изврши одговарајућа књижења, те да их чува и архивира у складу са овим законом и прописима којима се уређују рачуноводство и ревизија.

Чување података и документације

Члан 35.

Друштво је дужно да податке и документацију настале у вези са издавањем електронског новца чува најмање пет година од дана њиховог настанка, осим ако законом није утврђен дужи рок чувања.

Ревизија финансијских извјештаја

Члан 36.

(1) Друштво је дужно да обезбиједи ревизију својих финансијских извјештаја у складу са законом којим се уређују рачуноводство и ревизија.

(2) Друштво је дужно да Агенцији у року од 15 дана од дана пријема ревизорског извјештаја, а најкасније у року од четири мјесеца од истека пословне године на коју се извјештаји односе, достави сљедеће извјештаје:

1) годишње финансијске извјештаје са извјештајем привредног друштва за ревизију,

2) консолидоване финансијске извјештаје са извјештајем привредног друштва за ревизију, ако је дужно да саставља консолидоване финансијске извјештаје у складу са законом којим се уређују рачуноводство и ревизија,

3) годишњи извјештај о пословању и консолидовани годишњи извјештај о пословању у складу с прописима којима се уређују рачуноводство и ревизија.

(3) Поред извјештаја из става 2. овог члана, хибридно друштво дужно је да Агенцији достави и одвојене рачуноводствене податке који се односе на издавање електронског новца, са извјештајем привредног друштва за ревизију о тим подацима у роковима утврђеним ставом 2. овог члана.

(4) Привредно друштво за ревизију које обавља ревизију финансијских извјештаја друштва дужно је да Агенцију, без одгађања, обавијести о:

1) свакој чињеници која би могла да представља повреду закона или прописа коју је учинило или чини друштво,

2) материјално значајној промјени финансијског резултата исказаног у неревидираним годишњим финансијским извјештајима друштва,

3) околностима које би могле довести до знатног материјалног губитка за друштво или угрозити континуитет његовог пословања,

4) резервама датим у мишљењу привредног друштва за ревизију на финансијске извјештаје друштва за издавање електронског новца.

(5) Привредно друштво за ревизију дужно је да Агенцију обавијести о чињеницама и околностима из става 2. овог члана и ако до сазнања о њима дође током вршења ревизије финансијских извјештаја правног лица које је блиско повезано с друштвом.

(6) Обавјештавање из ст. 4. и 5. овог члана не сматра се повредом тајности података и привредно друштво за ревизију не може због тога сносити одговорност.

(7) Агенција доноси акт којим се прописује начин обављања спољне ревизије у друштву, услове и критеријуме које је обавезно да испуњава привредно друштво за ревизију за обављање ревизије у друштву, те садржај извјештаја о обављеној ревизији.

Ревизија информационог система

Члан 37.

(1) Друштво је дужно да ангажује привредно друштво за ревизију да изврши ревизију информационог система у друштву и оцијени стање информационог система и адекватност управљања њиме.

(2) Агенција доноси акт којим прописује начин обављања ревизије информационог система у друштву.

Издавање електронског новца преко пословне јединице
Члан 38.

(1) Друштво може издавати електронски новац преко пословне јединице.

(2) Пословна јединица друштва јесте њен издвојени организациони дио који нема својство правног лица, а преко кога ово друштво издаје електронски новац, у складу са овим законом.

(3) Друштво може издавати електронски новац изван Републике Српске само преко пословне јединице.

(4) Ради оснивања пословне јединице изван Републике Српске друштво подноси Агенцији захтјев за добијање сагласности, уз који доставља сљедеће податке и документацију:

1) назив и адресу пословне јединице,

2) опис организационе структуре пословне јединице,

3) пословни план пословне јединице за прве три пословне године са описом послова које намјерава да пружа преко пословне јединице,

4) податке о лицима која ће руководити пословима пословне јединице, с подацима и доказима да та лица имају добру пословну репутацију, као и одговарајуће стручне квалификације и искуство, у складу са чланом 16. овог закона.

(5) Агенција одлучује о захтјеву из става 4. овог члана у року од три мјесеца од дана пријема уредног захтјева.

(6) Ако је захтјев из става 4. овог члана неуредан, Агенција у року од мјесец дана од дана пријема тог захтјева обавјештава друштво на који начин да уреди тај захтјев, те у том случају рок из става 5. овог члана почиње да тече од дана када је поднијет уредан захтјев.

(7) Агенција доноси акт којим детаљније уређује ближе услове и начин давања и одузимања сагласности из става 4. овог члана.

Издавање електронског новца преко заступника и екстернализација појединих
оперативних послова другом лицу
Члан 39.

(1) Друштво не може издавати електронски новац преко заступника.

(2) Друштво које намјерава да екстернализује поједине оперативне послове у вези са издавањем електронског новца другом лицу, дужно је да о томе претходно обавијести Агенцију.

(3) Друштво може екстернализовати материјално значајне оперативне послове другом лицу ако су испуњени сљедећи услови:

1) лице коме се ти послови екстернализују примјењује одговарајући ниво унутрашњих контрола, који је једнак нивоу система унутрашњих контрола друштва које те послове екстернализује,

2) вршење надзора над друштвом у складу са овим законом неће бити отежано,

3) обавезе и одговорност чланова органа управљања друштва неће бити пренијети на друга лица,

4) обавезе и одговорност друштва према имаоцима се не умањују,

5) друштво и након екстернализације ових послова испуњава услове из члана 22. овог закона и послује у складу с другим одредбама овог закона.

(4) Материјално значајним оперативним пословима друштва сматрају се они послови чије би неправилно или неодговарајуће обављање или необављање могло знатно да угрози законитост пословања тог друштва, његово финансијско стање или стабилност и сигурност пружања услуга издавања електронског новца тог друштва, односно њихов континуитет.

(5) Агенција доноси акт којим детаљније уређује услове за екстернализацију, те прописује рок за доставу обавјештења из става 2. овог члана.

Дистрибуција и откуп електронског новца преко трећег лица Члан 40.

(1) Друштво може обављати дистрибуцију и откуп електронског новца преко трећег физичког или правног лица с којим је закључило уговор о обављању тих послова, након што о томе обавијести Агенцију и достави јој сљедеће податке о том лицу: име и презиме, јединствени матични број и адресу пребивалишта за физичка лица, односно пословно име или назив, матични број, јединствени идентификациони број и адресу сједишта за правна лица и предузетнике.

(2) Ако престане да обавља дистрибуцију и откуп електронског новца преко лица из става 1. овог члана, друштво је дужно да без одгађања о томе обавијести Агенцију.

(3) Друштво је дужно да на својој интернет страници објави и дневно ажурира списак с подацима из става 1. овог члана о свим трећим физичким и правним лицима преко којих врши дистрибуцију и откуп електронског новца.

Одговорност друштва Члан 41.

Друштво које издаје електронски новац, односно обавља дистрибуцију и откуп електронског новца у складу са чл. од 38. до 40. овог закона одговара за законито пословање пословне јединице и трећих лица, као и за законито обављање оперативних послова које је екстернализовала другом лицу.

Оснивање у Републици Српској пословне јединице друштва са сједиштем у Федерацији БиХ или Брчко Дистрикту БиХ Члан 42.

(1) Друштво са сједиштем у Федерацији БиХ или Брчко Дистрикту БиХ које има дозволу од надлежног органа за издавање електронског новца може да послује у Републици Српској искључиво путем пословне јединице.

(2) Пословна јединица из става 1. овог члана може почети са обављањем издавања електронског новца у Републици Српској по добијању сагласности Агенције и упису у регистар Агенције.

(3) Оснивање и пословање пословне јединице у Републици Српској из става 1. овог члана дозвољено је само под условом реципроцитета под којим је то у Републици Српској омогућено друштву које оснива пословну јединицу.

(4) Пословна јединица оснива се и послује у складу са овим законом и прописима којима се уређује пословање привредних друштава.

(5) Све пословне јединице које је друштво из става 1. овог члана основало у Републици Српској сматрају се једном пословном јединицом у смислу извјештавања и праћења од Агенције.

(6) Пословна јединица друштва са сједиштем у Федерацији БиХ или Брчко Дистрикту БиХ која је добила сагласност у складу са ставом 2. овог члана, може издавати електронски новац само на подручју Републике Српске.

Услови за оснивање у Републици Српској пословне јединице друштва са сједиштем у
Федерацији БиХ или Брчко Дистрикту БиХ
Члан 43.

(1) Друштво са сједиштем у БиХ, а изван Републике Српске које намјерава да издаје електронски новац у Републици Српској путем пословне јединице дужно је да, поред услова из члана 22. став 1. овог закона, испуни и сљедеће услове:

1) да је финансијски, управљачки, организацијски, кадровски и технички способно пословати у складу са одредбама овог закона,

2) да је најмање три године уписано у одговарајући регистар или да је, ако се према прописима не уписује у одговарајући регистар, основано прије најмање три године,

3) да су осигурани услови за пословање пословне јединице у складу са овим законом,

4) да друштво или лица из члана 22. став 1. т. 18) и 19) овог закона нису на било који начин повезана с прањем новца и финансирањем тероризма,

5) да има дозволу,

6) да има дозволу за оснивање пословне јединице у Републици Српској.

(2) Одредбе овог закона које се односе на друштва са сједиштем у Републици Српској примјењују се и на пословање пословне јединице друштва са сједиштем у Федерацији БиХ или Брчко Дистрикту БиХ, осим ако појединим одредбама овог закона није другачије прописано.

(3) Агенција доноси акт којим детаљније уређује услове за оснивање пословне јединице, као и врсту података, рокове и начин на који пословне јединице извјештавају Агенцију.

Садржина и начин вођења регистра друштава
Члан 44.

(1) Агенција води регистар друштава.

(2) У регистар друштава уписују се подаци о:

1) друштвима која имају дозволу,

2) пословним јединицама друштава,

3) пословним јединицама друштава са сједиштем у Федерацији БиХ или Брчко Дистрикту БиХ.

(3) Агенција у регистар друштава редовно уноси све промјене настале у вези са субјектима уноса.

(4) Регистар друштава је јавна књига и води се у електронском облику, а подаци из овог регистра доступни су на интернет страници Агенције.

(5) Агенција доноси акт којим детаљније уређује услове, садржину и начин вођења регистра друштава, као и начин брисања података из тог регистра.

ГЛАВА IV

НАДЗОР НАД ОБАВЉАЊЕМ ПОСЛОВА ИЗДАВАЊА ЕЛЕКТРОНСКОГ НОВЦА

Надзорни органи

Члан 45.

(1) Агенција врши надзор над примјеном одредаба овог закона код банака, односно микрокредитних организација на начин и у поступку који су прописани законом којим се уређује пословање банака, односно законом којим се уређује пословање микрокредитних организација, законом којим се уређује унутрашњи платни промет, као и овим законом и прописима донесеним на основу њега.

(2) Надзор над примјеном одредаба овог закона код друштва Агенција врши у складу са одредбама овог закона и прописима донесеним на основу њега, као и законом којим се уређује унутрашњи платни промет.

(3) Код хибридног друштва надзор је ограничен на организациони дио тог друштва који се односи на издавање електронског новца и обављање послова из члана 13. став 3. т. 1) и 2) овог закона.

Начин вршења надзора

Члан 46.

(1) Агенција врши надзор над друштвима:

1) посредно – прикупљањем и анализом извјештаја и друге документације и података које друштво доставља Агенцији у складу са овим законом и другим законима и прописима донесеним на основу њих, као и друге документације, односно других података о пословању којима Агенција располаже,

2) непосредно – увидом у пословне књиге и другу документацију и податке друштва и њених пословних јединица,

3) налагањем мјера надзора.

(2) Агенција може у току вршења надзора, на начин утврђен у ставу 1. овог члана, извршити надзор код лица којима је друштво екстернализовало поједине оперативне послове у складу са овим законом.

(3) Лица код којих се врши надзор из овог члана дужна су да овлашћеним лицима Агенције омогуће несметано вршење надзора и да сарађују с њима.

(4) Агенција може овластити привредно друштво за ревизију или друго стручно оспособљено лице за обављање појединих задатака у вези са надзором и у том случају овлашћена лица имају једнаке надлежности и дужности као овлашћено лице Агенције.

(5) У случају непосредног надзора, Агенција је дужна да обавијести друштво најкасније 15 дана прије почетка вршења надзора.

(6) Изузетно од става 5. овог члана, Агенција може одлучити да се непосредни надзор врши без обавјештавања друштва уколико процијени да би његовим обавјештавањем била угрожена сврха непосредног надзора, те у том случају се

обавјештење о непосредном надзору уручује надзираном лицу непосредно прије почетка надзора.

(7) Обавјештење из ст. 5. и 6. овог члана садржи предмет непосредног надзора и податке које је друштво над којом се врши непосредни надзор дужно да припреми овлашћеним лицима за потребе непосредног надзора.

(8) Агенција одређује учесталост и обим надзора друштва узимајући у обзир врсту, обим и сложеност услуге издавања електронског новца и профил ризика.

(9) За обављање надзора друштво плаћа Агенцији накнаду за надзор, чију висину, начин обрачуна и плаћања прописује Агенција својом тарифом.

(10) Агенција доноси акт којим детаљније уређује поступак и начин обављања надзора, налагања мјера надзора, те обавезе издаваоца у току и након надзора Агенције.

Непосредни надзор над пословањем друштва

Члан 47.

(1) Друштво је дужно да овлашћеним лицима Агенције омогући да надзор њеног пословања изврше у сједишту друштва и на осталим мјестима у случајевима прописаним овим законом.

(2) Друштво је дужно да овлашћеним лицима омогући да изврше надзор пословне документације, финансијских и других извјештаја, те осталих података и евиденције, као и надзор над информационалним системом и технологијама које омогућавају рад информационог система у обиму потребном за вршење надзора, на начин и у роковима у складу са одредбама овог и других закона и прописима Агенције.

(3) Друштво је дужно да овлашћеним лицима, на њихов захтјев, стави на увид пословне књиге и документацију у писаној форми, односно електронском облику, као и да им, ради вршења надзора рачунарских програма, омогући приступ систему базе података који друштво користи.

(4) Друштво је дужно да Агенцији обезбиједи вршење надзора над лицем коме је екстернализовало оперативне послове у дијелу пословања тог лица, који се односи на те послове, као и да јој обезбиједи увид у пословне књиге и другу документацију и податке настале у вези са обављањем ових послова, а којима то лице располаже.

(5) Овлашћена лица непосредни надзор врше радним даном у току радног времена, а када је то због обима и природе надзора неопходно, могу га вршити и изван радног времена.

(6) Друштво је дужно да, на захтјев овлашћених лица Агенције, током поступка надзора обезбиједи:

1) приступ свим организационим дијеловима и просторијама друштва, уз поштовање њених безбједносних процедура,

2) посебну просторију за обављање послова надзора,

3) копије докумената који су у вези са предметом надзора,

4) непосредну комуникацију са члановима органа управљања у друштву и запосленима у друштву ради добијања неопходних појашњења.

Записник о надзору
Члан 48.

- (1) Овлашћена лица Агенције сачињавају записник о обављеном надзору.
- (2) Записник о обављеном надзору се сачињава и када се у поступку посредног надзора утврде неправилности у пословању друштва.
- (3) Агенција записник о извршеном надзору доставља друштву.
- (4) Друштво може уложити приговор на достављени записник у року од 15 дана од дана пријема записника.
- (5) Ако друштво у прописаним роковима не достави приговор на записник или својим приговором основано не оспори налазе из записника којима су утврђене неправилности у пословању, Агенција изриче друштву одговарајућу мјеру прописану овим законом.

Допуна записника о надзору
Члан 49.

- (1) У случају када се разматрањем приговора друштва на записник утврди оправданост приговора, Агенција сачињава допуну записника.
- (2) Допуна записника доставља се друштву у року од 15 дана од дана достављања приговора на записник.

Управни поступак
Члан 50.

- (1) Агенција, на основу надлежности утврђених законом, рјешава у управним стварима примјењујући одредбе прописа којима се уређује општи управни поступак, те правила надзора и струке, ако овим законом није другачије одређено.
- (2) У поступку из става 1. овог члана Агенција одлучује рјешењем, које је коначно.
- (3) Против рјешења из става 2. овог члана може се покренути управни спор, те тужба против рјешења не одлаже његово извршење, а незадовољна страна свој имовинско-правни захтјев може остварити у парничном поступку.
- (4) У управном спору против рјешења из става 2. овог члана суд не може у поступку пуне јурисдикције ријешити управну ствар за чије је рјешавање овим законом утврђена надлежност Агенције.
- (5) Ако суд поништи рјешење Агенције, права тужиоца ограничавају се на накнаду штете која му је причињена извршењем тог рјешења.

Мјере надзора
Члан 51.

У надзору над пословањем друштва, Агенција доноси рјешење којим друштву може изрећи сљедеће мјере надзора:

- 1) дати препоруку,
- 2) издати писмено упозорење,
- 3) наложити отклањање незаконитости и неправилности,
- 4) издати прекршајни налог,

5) одузети дозволу.

Препоруке
Члан 52.

(1) Ако у вршењу надзора над пословањем друштва утврди недостатке или недоследности у пословању, а које немају значај кршења прописа, Агенција друштву издаје препоруке ради побољшања пословања, финансијске стабилности и положаја, као и смањења ризика којима је изложено или може бити изложено друштво у свом пословању.

(2) Препорука садржи рок за отклањање недостатака, односно недоследности из става 1. овог члана, као и рок у ком је друштво дужно да Агенцији достави извјештај о отклоњеним недостацима, односно недоследностима, са одговарајућим доказима.

Писмено упозорење
Члан 53.

(1) Ако у вршењу надзора над пословањем друштва утврди незаконитости и неправилности, а природа и обим утврђених незаконитости и неправилности немају значајан утицај и штетне посљедице, Агенција може издати писмено упозорење друштву.

(2) Писмено упозорење садржи рок за отклањање незаконитости и неправилности из става 1. овог члана, као и рок у коме је друштво дужно да Агенцији достави извјештај о отклоњеним незаконитостима и неправилностима, са одговарајућим доказима.

Отклањање незаконитости и неправилности
Члан 54.

(1) Агенција рјешењем налаже друштву да отклони незаконитости и неправилности утврђене у поступку надзора ако:

1) друштво не поступи у складу са препоруком и писменим упозорењем из чл. 52. и 53. овог закона,

2) у пословању друштва утврди кршење прописа који по свом утицају и обиму имају значајне штетне посљедице.

(2) Рјешењем из става 1. овог члана друштву се налаже да спроведе једну или више сљедећих радњи:

1) своје пословање усклади са овим законом и прописима донесеним на основу овог закона,

2) повећа износ капитала, у складу са одредбама овог закона,

3) привремено обустави издавање електронског новца,

4) предузме одговарајуће мјере за заштиту ималаца, у складу са овим законом,

5) разријеши чланове органа управљања, односно одговорно лице друштва, ако поступају супротно одредбама овог закона,

6) наложи раскид уговора с лицем коме је екстернализовало поједине оперативне послове ако нису испуњени услови за обављање тих послова утврђени овим законом,

7) предузме, односно обустави одређене радње.

(3) Рјешењем којим се налаже отклањање незаконитости и неправилности Агенција одређује рок за његово отклањање, као и за достављање извјештаја Агенцији о предузетим мјерама са одговарајућим доказима да су незаконитости и неправилности отклоњене.

Одузимање дозволе

Члан 55.

(1) Агенција доноси рјешење о одузимању дозволе у сљедећим случајевима:

1) ако утврди да друштво није отпочело са издавањем електронског новца у року од 12 мјесеци од дана давања ове дозволе или да не издаје електронски новац у периоду дужем од шест месеци,

2) ако друштво писмено обавијести Агенцију да више не намјерава да издаје електронски новац.

(2) Агенција може донијети рјешење о одузимању дозволе ако:

1) утврди да друштво више не испуњава услове из члана 22. овог закона,

2) утврди да је дозвола дата на основу неистинитих података,

3) утврди да би наставак издавања електронског новца друштва угрозио стабилност платног система,

4) утврди да су активности друштва повезане с прањем новца или финансирањем тероризма,

5) утврди да друштво није у року извршило налоге и мјере из члана 54. овог закона,

6) утврди да друштво не одржава минимални капитал у складу са одредбама овог закона,

7) утврди да је друштво теже повриједило одредбе овог закона или прописа донесених на основу овог закона,

8) друштво не омогући Агенцији да врши надзор над њеним пословањем.

(3) Рјешење о одузимању дозволе објављује се у „Службеном гласнику Републике Српске“ и на интернет страници Агенције.

Дискреционо право Агенције

Члан 56.

(1) Агенција одлучује о мјери коју предузима према друштву на основу дискреционе оцјене:

1) тежине утврђених неправилности,

2) показане спремности и способности чланова органа управљања да отклоне утврђене неправилности,

3) других битних околности под којима је учињена неправилност.

(2) Код оцјене тежине утврђених неправилности процјењују се нарочито:

1) степен изложености друштва појединим врстама ризика,

2) утицај учињене неправилности на будуће пословање, односно обављање послова друштва,

3) број утврђених неправилности и њихова међусобна зависност,

4) трајање и учесталост учињених неправилности,

5) законитост пословања, односно обављања послова друштва.

(3) Приликом оцјене показане спремности и способности органа друштва да отклоне утврђене неправилности и незаконитости, процјењују се нарочито:

1) способност ових лица да идентификују, мјере, прате, процјењују и управљају ризицима у друштву,

2) ефикасност у отклањању раније утврђених неправилности, а нарочито у спровођењу мјера из члана 54. овог закона,

3) информисаност лица с квалификованим учешћем и органа управљања друштва о тешкоћама у пословању, односно обављању послова тог друштва,

4) степен сарадње са овлашћеним лицима током надзора.

Неовлашћено издавање електронског новца

Члан 57.

(1) Ако постоји сумња да се издавањем електронског новца бави правно или физичко лице које није издавалац, а за које послове је потребна дозвола Агенције, Агенција је овлашћена да изврши непосредну и посредну провјеру да ли ова лица издају електронски новац.

(2) На непосредну и посредну провјеру из става 1. овог члана сходно се примјењују одредбе о надзору утврђене овим законом.

(3) Ако се провјером из става 1. овог члана утврди да се та лица неовлашћено баве издавањем електронског новца, Агенција подноси пријаву надлежном органу за неовлашћено бављење дјелатности издавања електронског новца.

(4) Агенција је дужна да на својој интернет страници и у средствима јавног информисања објави упозорење о неовлашћеном обављању дјелатности издавања електронског новца.

ГЛАВА V

КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Прекршаји издаваоца електронског новца

Члан 58.

(1) Новчаном казном од 5.000 КМ до 25.000 КМ казниће се за прекршај издавалац из члана 4. став 1. т. 1) до 3) овог закона, ако:

1) у примјереном року, прије закључења уговора о издавању електронског новца, о условима издавања и откупа електронског новца, не информисао издаваоца о условима издавања и откупа електронског новца, као и свим накнадама које наплаћује (члан 5. став 2),

2) у уговору о издавању електронског новца нису на јасан начин наведени услови издавања и откупа електронског новца, као и све припадајуће накнаде (члан 5. став 3),

3) одмах након пријема новчаних средстава не изда електронски новац у висини примљених новчаних средстава (члан 6),

4) плаћа камату или даје било коју другу имовинску корист имаоцу због држања електронског новца у одређеном периоду (члан 7),

5) прихвата електронски новац који није издао, а није закључио уговор о прихватању тог новца с другим издаваоцем (члан 9. став 2),

6) врши откуп електронског новца или наплати накнаду за овај откуп супротно овом закону (члан 10).

(2) За непоштовање одредаба члана 5. став 4. овог закона и чл. 8, 11. и 12. став 2. овог закона примјењују се одредбе закона којим се уређује пословање банака и закона којим се уређује унутрашњи платни промет, а којим су прописане прекршајне казне за учињене прекршаје из области тајности података и заштите права и интереса корисника (банкарских и других) финансијских услуга.

(3) За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице издаваоца, новчаном казном од 1.000 КМ до 5.000 КМ.

Прекршаји друштва

Члан 59.

(1) Новчаном казном од 5.000 КМ до 25.000 КМ казниће се за прекршај друштво, ако:

1) обавља послове издавања електронског новца и остале послове супротно овом закону (члан 13),

2) функцију руководиоца у друштву врши лице које није добило претходну сагласност Агенције (члан 16. став 4),

3) обавља послове који нису одређени дозволом (члан 24. став 2),

4) не успостави, одржава и унапређује свеобухватне системе управљања и унутрашњих контрола (члан 27),

5) не одржава висину капитала у складу са овим законом (члан 29. став 1),

6) не одржава ниво капиталног захтјева за дјелатност издавања електронског новца у складу са овим законом (члан 29. став 2),

7) поступи супротно обавези утврђеној овим законом (члан 31. став 3),

8) не заштити новчана средства примљена ради замјене за издати електронски новац у складу са овим законом (члан 32. став 1),

9) не изврши обавезе предвиђене прописаним одредбама (члан 32),

10) не води пословне књиге и не сачињава књиговодствене исправе и финансијске извјештаје (члан 34),

11) не чува податке и документацију настале у вези са издавањем електронског новца у складу са овим законом (члан 35),

12) не обезбиједи ревизију својих финансијских извјештаја и не достави извјештаје Агенцији у складу са овим законом (чланом 36),

13) издаје електронски новац преко заступника (члан 39. став 1),

14) претходно не обавијести Агенцију о намјери да обављање појединих оперативних послова у вези са издавањем електронског новца екстернализује другом лицу (члан 39. став 2),

15) екстернализује материјално значајне оперативне послове другом лицу супротно овом закону (члан 39. став 3),

16) не обавијести Агенцију о намјери обављања дистрибуције и откупа електронског новца преко трећег лица и не достави податке о том лицу (члан 40. став 1),

17) не обавијести Агенцију, без одгађања, о престанку обављања дистрибуције и откупа електронског новца (члан 40. став 2),

18) не објављује на својој интернет страници и не ажурира дневно списак с подацима о свим лицима преко којих врши дистрибуцију и откуп електронског новца (члан 40. став 3),

19) не омогући обављање непосредног надзора и не сарађује са овлашћеним лицима Агенције у складу са овим законом (члан 47).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице друштва, новчаном казном од 1.000 КМ до 5.000 КМ.

Прекршаји друштва са сједиштем у Федерацији БиХ или Брчко Дистрикту БиХ
Члан 60.

(1) Новчаном казном од 5.000 КМ до 25.000 КМ казниће се за прекршај друштво са сједиштем у Федерацији БиХ или Брчко Дистрикту БиХ ако оснује пословну јединицу у Републици Српској без сагласности Агенције (члан 42. став 2).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице друштва са сједиштем у Федерацији БиХ или Брчко Дистрикту БиХ, новчаном казном од 1.000 КМ до 5.000 КМ.

Прекршаји других правних лица
Члан 61.

(1) Новчаном казном од 2.500 КМ до 12.500 КМ казниће се за прекршај друго правно лице ако:

1) стекне квалификовано учешће у друштву супротно овом закону (члан 18),

2) Агенцији не омогући вршење надзора (члан 57. став 1).

(2) За прекршаје из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у другом другом правном лицу, новчаном казном од 1.000 КМ до 5.000 КМ.

Прекршаји физичких лица
Члан 62.

Новчаном казном од 1.000 КМ до 5.000 КМ казниће се за прекршај физичко лице ако стекне квалификовано учешће у друштву супротно овом закону (члан 18).

Прекршајни поступак
Члан 63.

(1) Прекршајни поступак покреће се и води у складу са прописима којима се уређује прекршајни поступак.

(2) Утврђивање одговорности и изрицање мјера у складу са овим законом не искључује утврђивање одговорности и изрицање мјера утврђених другим законима.

(3) Ако друштво у свом пословању не извршава обавезе и задатке, као и не предузима мјере и радње дефинисане прописима који уређују спречавање прања новца и финансирања терористичких активности, Агенција предузима мјере и обавјештава надлежне органе о сумњи на прање новца и финансирање терористичких активности, издаје прекршајне налоге или покреће прекршајни поступак у складу са тим законом.

ГЛАВА VI
ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Доношење подзаконских аката
Члан 64.

Агенција доноси подзаконске акте прописане овим законом у року од три мјесеца од дана његовог ступања на снагу.

Ступање на снагу
Члан 65.

Овај закон се објављује у „Службеном гласнику Републике Српске“, а ступа на снагу деведесетог дана од дана објављивања.

Број:
Датум:

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Ненад Стевандић